

19.2.2024

לכבוד שר החינוך, יואב קיש

הנדון: ביטול פרס ישראל בקטגוריית המדע והתרבות בשנת התשפ"ד

בשבוע שעבר פורסם כי פרס ישראל בקטגוריית מדע ותרבות יבוטל השנה, והוא יוענק רק בקטגוריה "תקומה: גבורה אזרחית וערבות הדדית". עמותת "מדע גדול, בקטנה" מנגישה מדע לציבור הרחב ושואפת לטפח סקרנות מדעית ואהבה למדע. אנחנו – מדענים, מהנדסים, אנשי חינוך ואומנים שמקדמים תרבות של ידע ואוריינות מדעיים על פני צריכת מידע כזב, מזדעקים על החלטה תמוהה זו.

פרס ישראל, מראשיתו בשנת התשי"ג 1953, מסמל את ההבנה שהמדע והתרבות הם חלק מהותי מהחזון הציוני. במילותיו של יוזם הפרס, שר החינוך פרופ' בן-ציון דינור:

"מתן פרסי ישראל ביום העצמאות בא להדגיש את הקשר הפנימי האורגני בין עצמאות מדינית ובין עצמאות רוחנית. קביעת הטקס ביום העצמאות באה להזכיר לעם חזור והזכר כי עצמאותו של עמנו תלויה בעוצמתו הרוחנית ואין עוצמה רוחנית לעם אם אין העם שוקד על עצמיותו."

מדינת ישראל, למרות האתגרים הביטחוניים והמדיניים שהיא מתמודדת איתם מיום הקמתה ועד ימינו, הצליחה כנגד כל הסיכויים לטפח מצוינות מדעית וטכנולוגית על ידי הקמת אקדמיה ותעשייה עתירת ידע מהמתקדמות בעולם. יתר על כן, למדע היו תפקידי מפתח הן בהצהרת בלפור שהובילה להקמת המדינה, הן בפיתוח טכנולוגיות חקלאיות, הן בפיתוח תעשייה ביטחונית חזקה ומתקדמת וכמו כן בפיתוח תעשיית הייטק פורצת דרך. כל אלו מהווים חלק בלתי נפרד ממיצוב ישראל ככלכלה מובילה המאפשרת שגשוג וביטחון לאזרחיה.

בכל השנים מאז שהפרס הוענק לראשונה, גם בשנותיה הקשות ביותר של המדינה, כולל לאחר מלחמת יום הכיפורים, תמיד ניתנו חלק מן הפרסים עבור הצטיינות בתחומי המדע. בתור עמותה האמונה על הנגשת המדע לקהל הישראלי הרחב בעברית, אנו דורשים לחזור בכך מן ההחלטה לבטל את הענקת פרסי המדעים השנה. אנו קוראים לך לכבד את המסורת ארוכת השנים של פרס ישראל - העלאתם על נס של המדע והטכנולוגיה הישראליים, שהם חלק בלתי נפרד מעצמאותה ומחוסנה של מדינתנו - בימי שגרה וחירום כאחד.

מדובר בפרס יוקרתי ביותר, שווה-ערך לפרס מפעל חיים. הזוכים בו הקדישו שנים רבות מחייהם לתחומי עיסוקם, ומפירות פיתוחיהם, יצירותיהם ומחקרם נהנים הציבור הישראלי, מדינת ישראל והעולם כולו. עצם מתן הפרס מקנה לזוכה מעמד מיוחד ששמור רק לטובים ביותר. מכיוון שכל סבב פרסים בין תחומי הדעת השונים אורך מספר שנים והפרס ניתן כמעט תמיד לאישים בעודם בחיים, אפילו דחייה של שנה אחת עלולה לגזול ממועמד את הזכייה.

ביטול הפרס שולח מסר לציבור הישראלי, שבעיני המדינה למדע וליצירה התרבותית אין חשיבות. הוא גם מודה בפני אויבינו כי ניצחו את ישראל, הצליחו להוציא אותה ממסלולה ולפגוע בערכיה.

אנו מבקשים מכבוד השר לשקול שוב את החלטתו. אין העמותה מעוניינת לפגוע במועמדים טובים שהמדינה סבורה שהם ראויים לפרס על גבורה אזרחית וערבות הדדית, אנו סוברים כי יש לתת פרס זה בנפרד ולהשאיר פרסי המדע ותרבות כפי שהיו בעבר.

בברכה,

יומירן ניסן

מנכ"ל העמותה

העתק:

ח"כ בנימין נתניהו - ראש ממשלת ישראל

יצחק הרצוג - נשיא המדינה

ח"כ יאיר לפיד - יושב ראש האופוזיציה

על החתומים:

מיכאל לוי, סמנכ"ל ניו-מדיה
ד"ר דרור בר-ניר, חבר בועד המנהל
ד"ר נעם לויתן, ממייסדי העמותה
תום הרן, מתנדב בעמותה
שרית פולבוי, סמנכ"לית תפעול
אילן שפירא, מתנדב בעמותה
ד"ר מאיה סער, עורכת מדעית בעמותה
עו"ד נועם מהגר, יועץ משפטי
מייקל סולמונוביץ', חבר עמותה
ד"ר מיטל אורן-סויסה, חברת ועד מנהל
אהוד לם, חבר ועד מנהל
קרן סובול, מתנדבת בעמותה בניו מדיה
צבר דולב, מנהל לינקדאין וכותב בעמותה
פרופ' עדי ארמוני, מתנדב בעמותה
מקס קיסלביץ', מנחה ההסכת "מדברימדע"
גילי צוקרמן רייכמן, מתנדבת בעמותה
אלמוג נדיר, מתנדבת בעמותה
קרינה סמבליאן, מתנדבת בעמותה

ד"ר עלי שמשוני, מנהלת מדעית
ד"ר שגיא ברודסקי, מנהל מדעי
ד"ר אירית מילר זמורה, מתנדבת בעמותה
שיר טבק-אגם, מתנדבת בעמותה
ד"ר דוד קייסר, לשעבר מנהל מדעי
קרן אור, סמנכ"לית כספים
ד"ר ויקטור צ'רנוב, כותב בעמותה
ד"ר בועז קרני-הראל, סמנכ"ל תפעול
ד"ר יניב טננבאום-קטן, חבר עמותה
דנה גת, חברת עמותה
ד"ר נעה לכמן, חברת ועד מנהל
מאור זלוצבר, חבר ועד מנהל
ד"ר שלומי בושר, חבר ועדת ביקורת
ד"ר אלעד דננברג, מתנדב בעמותה
יוחאי מנדבי, מנחה ההסכת "מדברימדע"
אור חליוא, מתנדב בעמותה
נעה זילברמן, מתנדבת בעמותה
גליה הלוי שדה, מתנדבת בעמותה
סמדר רבן, מתנדבת בעמותה
ליאו שפרמן, מתנדבת בעמותה